

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/37/2013
Identifikačné číslo spisu:	2311010165
Dátum vydania rozhodnutia:	06.08.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:2311010165.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. René Štepánika na neverejnom zasadnutí 6. augusta 2013 v Bratislave v trestnej veci obvinenej U. U., pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. o dovolaní obvinenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 28. marca 2013, sp. zn. 6 To 146/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinenej U. U. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Galanta z 1. augusta 2012, sp. zn. 3 T 37/2011, bola U. U. uznaná za vinnú z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 29.09.2010 okolo 9.20 hod., po ceste č. I/62 v smere od Senca do Sládkovičova, viedla osobné motorové vozidlo zn. Opel Astra, čiernej farby, evidenčné číslo V. napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 1T 54/2008, z 12.05.2008, právoplatným 12.05.2008 bol jej uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 3 rokov.

Za to jej súd uložil podľa § 348 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. l/ Tr. zák., § 37 písm. m/ Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obvinenú na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd uložil obvinenej trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na dobu 4 (štyroch) rokov.

Proti uvedenému rozsudku podala obvinená U. U. odvolanie.

Krajský súd v Trnave uznesením z 28. marca 2013, sp. zn. 6 To 146/2012, odvolanie obvinenej podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podala obvinená U. U. dovolanie z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ Tr. por. Poukázala na to, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z výpovedí svedkov, ktorí obvinenú pri páchaní činu, ktorý sa jej kladie za vinu, nevideli, ale videli ju mimo vozidla, ktoré mala údajne viesť. Záver, že bola vodičkou motorového vozidla opierali výlučne o vyjadrenie obvinenej, ktorá sa mala k vedeniu motorového vozidla priznať. V čase, keď mala viesť motorové vozidlo bola v počiatkoch liečby drogovej závislosti, užívala silné tlmiace lieky a drogy a v tomto stave nebola schopná vierohodne vypovedať a už vôbec nie viesť motorové vozidlo. Výtkla odvolaciemu súdu, že nevzal do úvahy, že obvinená trpí duševnou poruchou označenou ako patologické či zautomatizované klamárstvo a že takáto osoba klame aj vtedy, keď nemusí. Dovolateľka namietla, že odvolací súd ignoroval neexistenciu iných dôkazov o tom, že vozidlo viedla, okrem spochybňovania jej výpovede. Odvolací súd neprihliadol na svedectvo E. V., že motorové vozidlo viedol on, pričom popísal vznik, miesto požiaru, úkony polície a požiarnikov na mieste požiaru, čo mohla urobiť len osoba, ktorá na tomto mieste bola. Odvolací súd podľa U. U. poprel zásadu „in dubio pro reo“ a skutkový stav nesprávne posúdil, keď ju uznal vinnou namiesto jej oslobodenia, keďže mal k dispozícii dôkazy o jej nevine. Navrhla preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok (správne má byť uznesenie) Krajského súdu v Trnave z 28. marca 2013, sp. zn. 6 To 146/2012, a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

K podanému dovolaniu U. U. podala písomné vyjadrenie okresná prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta. Nesúhlasí s argumentáciou obvinenej v odôvodnení dovolania. Zhrnula dôkaznú situáciu, priznanie sa obvinenej ku skutku a oľutovanie činu pri výsluchu v prípravnom konaní. Tvrdenia obvinenej, že súdy nebrali do úvahy jej psychický stav v čase priznania sa k činu, vtedajšie užívanie drog a tlmiacich liekov, čo malo vyústiť v záver uvedenia o svojej osobe zasahujúcim policajtom nepravdivé údaje, považuje prokuratúra za tendenčné a zavádzajúce v snahe zbaviť sa trestnej zodpovednosti a výkonu trestu odňatia slobody. Konštatuje, že obvinená v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní nevedela predložiť listinný dôkaz, ktorý by potvrdil jej duševnú poruchu označenú ako patologické klamárstvo a fakt, že v čase výsluchu dňa 29. septembra 2010, bola pod vplyvom tlmiacich liekov a omamných látok. Stotožnila sa so závermi súdov oboch stupňov pri ich vyhodnotení výpovede svedka E. V. Dovoláním napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Trnave považuje za správne a zákonné a navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 392 ods. 1 Tr. por. dovolanie obvinenej U. U. zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.) osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 veta druhá Tr. por.) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a že obvinená pred podaním dovolania využila svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvinenou U. U. nie je dôvodné, a preto ho podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia. Dôvody dovolania sú v porovnaní s dôvodmi zakotvenými pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní podstatne užšie.

Uplatneným dovolacím dôvodom v podanom dovolaní obvinenej U. U. je ustanovenie § 371 ods. 1 písm.

i/ Tr. por. - rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Dovolací súd hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Z tohto pohľadu hodnotí aj skutočnosť, či skutok, z ktorého bola obvinená uznaná za vinnú, bol v tzv. skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu.

Uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní, ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť (§ 371 ods. 1 písm. i/ veta za bodkočiarkou Tr. por.), bol subsumovaný (podriadený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu uvedený v osobitnej časti Trestného zákona, v konkrétnom prípade prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. Len opačný prípad (nesprávna subsumcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Dovolateľkou uplatnené argumenty, odôvodňujúce nesprávnosť právneho posúdenia žalovaného skutku odvodené od vlastného hodnotenia v konaní vykonaných dôkazov, bez zohľadnenia skutkových zistení a skutkových záverov súdov v pôvodnom konaní predstavujú len namietanie skutkových zistení, ktoré sú v dovolacom konaní neprípustné. Skutkové zistenia (v tomto smere aj hodnotenie vykonaného dokazovania) súdov prvého a zamietnutím podaného odvolania aj druhého stupňa sú pre dovolací súd záväzné a tento súd na nich nič nemôže meniť. Podstatou tejto časti podaného dovolania je teda snaha dosiahnuť, aby dovolací súd prehodnotil vykonané dôkazy a na základe ich iného hodnotenia dospel k odlišným skutkovým záverom, než aké urobili prvostupňový a odvolací súd.

Dovolateľkou uvedený dôvod dovolania podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. - rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom - sa vzťahuje k najdôležitejšej fáze trestného konania, k dokazovaniu.

Dokazovanie prebieha v štyroch etapách, začína vyhľadávaním dôkazov, nasleduje etapa zabezpečenia dôkazov, potom ich vykonávanie a na záver etapa hodnotenia dôkazov. Za dôkaz pritom môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa Trestného poriadku alebo podľa osobitného zákona. Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. sa vzťahuje predovšetkým k tretej etape dokazovania, t.j. k vykonávaniu dôkazov súdom. Logicky však zahŕňa aj predchádzajúce dve štádiá dokazovania, lebo dôkazy zadovážené v rozpore so zákonom, nie sú v trestnom konaní použiteľné a hodnotiteľné ani v prípade, ak by ich súd na hlavnom pojednávaní vykonal v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. Aby bol tento dovolací dôvod skutočne obsahovo naplnený, musí sa zároveň súdne rozhodnutie o nezákonné dôkazy aj reálne opierať.

Dovolateľka zhodne ako v podanom dovolaní i v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa argumentovala s tým, že výpoveď v prípravnom konaní, v ktorej priznala spáchanie skutku a od ktorej sa odvíja jej uznanie viny súdom prvého stupňa, bola učinená pod vplyvom tlmiacich liekov a drog a prvostupňový súd nevzal ani do úvahy, že trpí duševnou poruchou označovanou ako patologické, či zautomatizované klamárstvo. Súčasťou podaného odvolania boli lekárske správy z NsP Limbová, Bratislava (júl 2010) a Centra pre liečbu drogových závislostí (august 2011). Z časovej súvislosti ich doručenia súdu vyplýva, že nemohli byť súčasťou dokazovania v prvostupňovom konaní a ako vyplýva zo zápisnice o verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zo dňa 28. marca 2013, neboli ako dôkaz oboznámené ani v odvolacom konaní.

Dôvod dovolania podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. možno uplatniť len v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov. Nemožno ním však úspešne napadnúť informatívnu hodnotu dôkazu, resp. spôsob

hodnotenia dôkazu súdom (jeho vecnosť, obsahovú správnosť). Predložené lekárske správy majú práve preukázať nehodnovernosť priznania obvinenej U. U. pri výsluchu v prípravnom konaní, prípadne tvrdenie U. U. policajtom a hasičom na mieste činu, že vozidlo riadila ona. Ak sa dovolaním napáda vecnosť a obsahová správnosť informatívnej hodnoty dôkazu výsluchu U. U. v pozícii obvinenej v prípravnom konaní, nemožno to napraviť v dovolacom konaní, ale v konaní odvolacom. Zo zákona preto neprináleží najvyššiemu súdu tieto obvinenou napadnuté závery revidovať. Ak neboli lekárske správy, ktoré majú dokazovať nehodnovernosť výpovede U. U. v prípravnom konaní, resp. jej verbálnych prejavov voči osobám, ktoré boli v pozícii svedkov nositeľmi dôkazov v tejto trestnej veci, predmetom dokazovania, nemožno ich najvyšším súdom hodnotiť, pretože by tým apriori bez ich vykonania ako dôkazu z nich bol učinенý jednostranný záver, či ich obsahová informačná hodnota má vplyv (prípadne aký) na vykonané dôkazy výsluchu obvinenej v prípravnom konaní a na jej verbálny prejav na mieste činu prenesený do obsahovej hodnoty výpovedí svedkov, nositeľov informácie od osoby U. U..

Najvyšší súd z pohľadu úspešného uplatnenia ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. môže hodnotiť iba zákonnosť či nezákonnosť vykonania dôkazov, ktoré boli v trestnom konaní vykonané, čo nie je prípad v tejto časti dovolania napadnutého konania súdom odvolacím a jemu predchádzajúceho konania súdu prvostupňového.

Napriek uvedeným záverom, z ktorých pre toto dovolacie konanie vyplýva rozhodnutie najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania podľa § 382 písm. c/ Tr. por., najvyšší súd dáva do pozornosti ustanovenie § 371 ods. 3 Tr. por., podľa ktorého minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.